

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Souhrnná hodnoticí zpráva o realizaci programů celoživotního vzdělávání

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

01/2024

Předkládá: Institut celoživotního vzdělávání UTB ve Zlíně

Obsah

Úvod.....	3
Zásadní milníky v celoživotním vzdělávání na UTB.....	4
Výkony celoživotního vzdělávání na UTB ve Zlíně v roce 2023	5
Spolupráce a partnerství v oblasti CŽV	8
Marketing a propagace.....	9
Plány na příští rok	9
Závěr	10

Úvod

Univerzita je už od svého založení v roce 2001 otevřená veřejnosti. Kromě aktivit v rámci své třetí role realizuje pro dospělé, kteří nejsou studenty univerzity, vzdělávací programy celoživotního vzdělávání.

Realizace programů a kurzů celoživotního vzdělávání (dále jen "programy CŽV") jako další formy vzdělávání na vysokých školách upravuje § 60 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách. Má jít o programy, které doplňují, prohlubují, obnovují nebo rozšiřují znalosti, dovednosti a kvalifikaci jejich účastníků. Tyto programy mohou být zaměřeny na profesní rozvoj nebo zájmové aktivity.

Bližší podmínky přípravy, realizace, ukončování a vyhodnocování programů a kurzů CŽV upravuje Řád celoživotního vzdělávání na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně a Směrnice kvestora č. 7/2023 Pravidla hospodaření celoživotního vzdělávání na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Plánování, organizace a zajištění kurzů CŽV je plně v kompetenci jednotlivých součástí, nicméně je metodicky podporováno a koordinováno prostřednictvím Institutu celoživotního vzdělávání (dále jen "ICV").

ICV v souladu s novelizovaným Řádem celoživotního vzdělávání na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně (dále jen "Řád CŽV") předkládá Radě pro vnitřní hodnocení souhrnnou hodnotící zprávu o realizaci programů celoživotního vzdělávání. Tato zpráva pokrývá období od dubna 2023 (počátek platnosti novelizovaných vnitřních norem a předpisů souvisejících s programy CŽV) do června 2024 a nezahrnuje programy univerzity třetího věku na UTB.

První kapitola krátce představí zásadní milníky v agendě celoživotního vzdělávání, které vedly k revizi vnitřních norem a předpisů a k nastavení nového, současného systému realizace programů CŽV, ve kterém Rada pro vnitřní hodnocení UTB zastává klíčovou roli při hodnocení kvality programů CŽV.

Následující kapitoly podávají přehled o výkonech součástí UTB v oblasti celoživotního vzdělávání za rok 2023, představují nově vytvořené programy CŽV ve sledovaném období a přibližují téma mikrocertifikátů.

Závěr zprávy hodnotí sledované období a přináší doporučení do budoucna.

Zásadní milníky v celoživotním vzdělávání na UTB

Tato kapitola přináší stručný přehled zásadních milníků v oblasti vývoje agendy celoživotního vzdělávání na UTB ve Zlíně od roku 2019, kdy vedení UTB poprvé prezentovalo návrhy nové koncepce, až do současnosti.

2019: Návrh nové koncepce CŽV a audit celoživotního vzdělávání

V září 2019 byly proděkanům pro CŽV prezentovány návrhy nové koncepce CŽV na UTB ve Zlíně. Záměr počítal s postupným vybudování Centra celoživotního vzdělávání a obsazením pozice koordinátora CŽV. Cílem bylo vytvořit jedno kontaktní místo pro veřejnost a firmy, kde dostanou informace o kurzech, sjednotit koordinaci, propagaci, cenovou politiku kurzů a administrativu CŽV uvnitř UTB.

Koncem roku 2019 proběhl na UTB audit celoživotního vzdělávání, který dospěl k těmto závěrům:

- Nepřesná definice CŽV v Řádu CŽV UTB.
- Neexistence zápisů z jednání Rady CŽV.
- Nejednotná forma administrace kurzů CŽV.
- Nejednotný způsob evidence účastníků CŽV.
- Nejednotné účetní vykazování CŽV.
- Administrativní zátěž pro součásti.
- Nízká motivace AP k výuce v CŽV.

2021: Nastavení strategie a pilotní ověření systému celoživotního vzdělávání na UTB ve Zlíně

V letech 2020 a 2021 byly rozvojové aktivity v CŽV na UTB utlumeny celosvětovou pandemií nemoci Covid-19. Nicméně od listopadu 2021 začala realizace projektu Nastavení strategie a pilotní ověření systému celoživotního vzdělávání na UTB ve Zlíně podpořeného Fondem strategického rozvoje. Mezi jeho hlavní cíle patřilo institucionální zakotvení CŽV na UTB a příprava a pilotní ověření nových kurzů CŽV. V rámci institucionálního zakotvení CŽV proběhla analýza stávající vnitřní legislativy týkající se CŽV a odstartoval proces její revize. Revize zohledňovala závěry Auditů č. 1/2020 a další návrhy vzešlé z jednání se součástmi. Dále byla vytvořena pozice koordinátora CŽV a vypracována Strategie celoživotního vzdělávání na UTB ve Zlíně na období 21+.

2022: Nové vnitřní normy a předpisy týkající se CŽV

V průběhu roku 2022 byl zpracován nový Řád celoživotního vzdělávání na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Zásadní změny, které přinesl, byly následující:

- jasná definice CŽV;
- přidány mezinárodně uznávané kurzy (MBA, LL.M atd.);
- ustavení Institutu CŽV a koordinátora CŽV, jednotná propagace CŽV;
- možnost vytváření a realizace modulových vzdělávacích programů na bázi mikrocertifikátů;
- Rada pro vnitřní hodnocení místo Rady pro CŽV;
- IS/STAG pro evidenci všech kurzů a účastníků v CŽV;
- osvědčení vydává organizátor (vždy);
- specifikace role garanta a organizátora programu CŽV (i v souvislosti se zpracováním osobních údajů uchazečů a účastníků CŽV).

Nově byla upravena také ekonomika kurzů CŽV, a to Směrnicí kvestora č. 7/2023 Pravidla hospodaření celoživotního vzdělávání. Směrnice rovněž obsahovala několik novinek:

- jasná definice CŽV;
- vypuštěny pasáže, které zároveň upravuje Řád CŽV;
- vymezeny role organizátora, garanta a nově "příkazce operace“;
- upraveny pracovněprávní vztahy, způsob odměňování;
- zjednodušená kalkulace programu CŽV;
- zpřesněna účetní evidence.

Tyto hlavní změny v přípravě, organizaci a realizaci kurzů CŽV byly prezentovány proděkanům pro CŽV dne 20. 3. 2023.

Výkony celoživotního vzdělávání na UTB ve Zlíně v roce 2023

V rámci CŽV realizovaného UTB ve Zlíně proběhlo v roce 2023 celkem 13 kurzů CŽV orientovaných na výkon povolání a 16 kurzů CŽV orientovaných zájmově. Těchto 29 kurzů CŽV se zúčastnilo celkem 478 osob. Profesní kurzy byly realizovány v oblasti společenských věd, dále v oblasti techniky, výroby a stavebnictví a v neposlední řadě v oblasti informačních technologií. Naprostá většina zájmových kurzů spadala do kategorie humanitních věd a umění.

Tab. 1: Kurzy celoživotního vzdělávání 2023: Počty kurzů, účastníků a výnosy dle součástí

Součást	Počet kurzů	Počet účastníků	Celkové výnosy v Kč
Fakulta logistiky a krizového řízení	1	160	380 275
Fakulta managementu a ekonomiky	7	15	162 000
Fakulta multimediálních komunikací	16	108	280 000
Fakulta humanitních studií	2	135	2 171 000
Fakulta aplikované informatiky	3	60	376 000
CELKEM	29	478	3 369 275

Přehled kurzů a programů organizovaných součástmi UTB v roce 2023

Fakulta logistiky a krizového řízení

- Konference CrisCon – Krizové řízení a řešení krizových situací

Fakulta Managementu a ekonomiky

- Management a marketing
- Management ve zdravotnictví

- Ekonomika podniku a podnikání
- Účetnictví a daně
- Finance a finanční technologie
- Ekonomika a management – prezenční forma
- Ekonomika a management – kombinovaná forma

Fakulta multimediálních komunikací

- Marketingová komunikace
- Přípravné kurzy k přijímacímu řízení (2), individuální konzultace (11), přípravný kurz pro uchazeče z Ukrajiny (2)

Fakulta humanitních studií

- Vyrovnávací kurz angličtiny pro doktorandy
- Čeština pro cizince

Fakulta aplikované informatiky

- Elektromagnetická kompatibilita pro průmyslovou praxi
- Kyberbezpečnost pro LDN Vršovice
- Praktická měření VZT parametrů pro Airflow Lufttechnik, GmbH

Nově připravené programy CŽV

V průběhu roku 2023 probíhaly práce na přípravě nových programů CŽV. Celkem pět těchto nových programů s mikrocertifikátem vznikalo v rámci dvouletého projektu z Národního plánu obnovy, a bylo dokončeno v roce 2024:

- Plasty a technologie pro společnost v 21. století
- Transfer poznatků výzkumu a vývoje do praxe
- Blockchainové technologie
- Testování software
- Bezpečnost a krizové řízení

Další tři nové profesní kurzy vyvinul Univerzitní institut – Centrum polymerních systémů. Kurzy v oblasti technologie plastů a chemie byly akreditovány MŠMT a byly již nabízeny veřejnosti.

- Gumárenský technik
- Chemický technik analytik
- Technolog/technologka zpracování plastů

Akademická poradna UTB iniciovala přípravu kurzu **Základy znakového jazyka**, který byl rovněž akreditován MŠMT.

Informační centrum Baťa UTB ve spolupráci s Institutem celoživotního vzdělávání ve sledovaném období připravilo nový vzdělávací program CŽV **Kurz osobního rozvoje** zaměřený na odkaz Tomáše Bati.

Mikrocertifikáty

Micro-credential (~s pl.) neboli mikrocertifikát (dále jen „MC“) je elektronický záznam – osvědčení – o absolvování jednotky učení malého rozsahu vyjádřeného ECTS kredity¹ a dosažení jasně definovaných a ucelených výsledků učení, tedy souboru znalostí, dovedností a postojů, které tvoří způsobilosti (kompetence).

Klíčové vlastnosti MC²:

transparentnost: je měřitelný, srovnatelný, ověřitelný a srozumitelný,

přenositelnost: je možno jej snadno digitálně ukládat, uchovávat a sdílet,

kumulativnost: jednotlivé MC je možno skládat do větších celků,

uznatelnost: vzdělání doložené pomocí MC je možno uznat v rámci studia akreditovaného SP (za určitou studijní povinnost).

Tyto jednotky učení jsou zařazeny do Evropského rámce kvalifikací (dále jen „EQF“)³, podléhají systému standardizovaných procesů zajištění kvality a jsou posuzovány podle transparentních a jasně vymezených kritérií. Jednotkou učení může být například program CŽV ve smyslu § 60 odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, případně jejich soubor (několik souběžných nebo návazných programů CŽV).

UTB se v letech 2022–2024 účastnila projektu Zlepšení prostupnosti vzdělání na úrovni vysokých škol pomocí mikrocertifikátů (micro-credentials) podpořeného z Národního plánu obnovy pro oblast vysokých škol. Projektové aktivity přispěly k vybudování udržitelného systému přípravy, realizace, ukončování a evaluace krátkodobých forem celoživotního vzdělávání na bázi mikrocertifikátů na UTB. Vznikla jednotná forma dokladů o absolvování kurzu CŽV a interní metodika k realizaci mikrocertifikátů na úrovni UTB ve Zlíně. Realizované aktivity přispěly k posílení spolupráce s ostatními vysokými školami i k řešení nutnosti reagovat na aktuální a budoucí potřeby trhu práce a rozšířit stávající nabídku celoživotního vzdělávání o kurzy s mikrocertifikátem orientované na výkon povolání. Kurzy s mikrocertifikátem, které byly dosud vytvořeny, představujeme v předchozí kapitole „Nově připravené programy CŽV“.

¹ Evropský kreditní systém pro vysokoškolské vzdělávání (ECTS). Dostupné z: <https://education.ec.europa.eu/cs/education-levels/higher-education/inclusive-and-connected-higher-education/european-credit-transfer-and-accumulation-system>

² Univerzita Karlova. (n.d.). Příručka k micro-credentials na UK. Centrum celoživotního vzdělávání Univerzity Karlovy. Dostupné z https://cczv.cuni.cz/CCZV-572-version1-prirucka___micro_credentials_na_uk.pdf.

³ Evropský rámec kvalifikací. Dostupné z: <https://europass.europa.eu/cs/nastroje-europassu/evropsky-ramec-kvalifikaci>

Spolupráce a partnerství v oblasti CŽV

Spolupráce UTB s externími partnery v oblasti tvorby, realizace a propagace programů CŽV je klíčová pro zajištění relevantnosti a aktuálnosti vzdělávací nabídky. Externí partneři přinášejí cenné know-how z praxe, které umožňuje přizpůsobit obsah kurzů reálným potřebám trhu práce. Tato spolupráce také posiluje propojení mezi akademickým a průmyslovým sektorem, což napomáhá k lepšímu uplatnění absolventů programů CŽV na pracovním trhu.

Centrum vzdělávání pro Průmysl 4.0, z.ú.

UTB je spoluzakládající organizací Centra vzdělávání pro Průmysl 4.0, z.ú (dále jen "CVP"). Partneři jsou Krajská hospodářská komora Zlínského kraje, odborná poradenská společnost TREXIMA, spol. s r.o. a vzdělávací centrum CE-PA, spol. s.r.o.

Hlavním předmětem jeho činnosti je rozšiřování znalostí a kompetencí nutných pro uplatnění v Průmyslu 4.0 - konzultační, poradenská, expertní a vzdělávací činnost. Cílem je dosáhnout koordinovaného řešení problémů na regionálním trhu práce, přes zapojení zaměstnavatelů, regionálního školství a ostatních vzdělávacích institucí.

Plastikářský klastr z.s.

UTB uzavřela s Plastikářským klastrem dohodu o spolupráci za účelem přípravy obsahu programu CŽV s názvem „Transfer poznatků výzkumu a vývoje do praxe“. Spolupráce zahrnovala také přípravu studijních opor, propagaci nabídky programu celoživotního vzdělávání, personální zabezpečení výuky, ověřování získaných znalostí a dovedností účastníků programu celoživotního vzdělávání a hodnocení kvality programu CŽV.

SPUR a.s.

Dohoda o spolupráci ustanovuje základní formy spolupráce na přípravě, realizaci, propagaci a hodnocení kvality programů CŽV v oblasti plastů a technologií. Spolupráce je založena na přímém osobním kontaktu odborníků – zaměstnanců smluvních stran, případně na spolupráci v pracovních týmech smluvních stran.

Business Logic, s. r. o.

Společnost Business Logic se podílela se na přípravě programu celoživotního vzdělávání zaměřeného na blockchainové technologie. Zaměstnanci společnosti přispívali svými zkušenostmi a odbornými znalostmi při přípravě obsahu programu, zároveň budou vykonávat činnost externích vyučujících pro výuku specializovaných úseků ve vybraných modulech.

Krajská nemocnice Tomáše Bati a Uherskohradištská nemocnice

Obě nemocnice jsou dlouholetými partnery UTB, respektive Fakulty humanitních studií při realizaci programů CŽV zaměřených na zdravotnictví a ošetrovatelství.

Marketing a propagace

V souvislosti s novým systémem koordinace a řízení agendy celoživotního vzdělávání započala v roce 2022 také jednotná propagace CŽV. Součásti, které organizují programy CŽV, jsou podporovány v realizaci vlastních obvyklých forem propagace svých programů. Navíc jsou jim nabízeny další možnosti:

V rámci webu UTB byla vytvořena webová stránka k CŽV: <https://www.utb.cz/uchazec/celozivotni-vzdelavani/>

Vznikl profil Institutu celoživotního vzdělávání UTB na profesní síti LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/icv-utb-ve-zline>

ICV UTB byl zapsán do databáze poskytovatelů dalšího vzdělávání na portálu školství Zlínského kraje: <https://sofia.zkola.cz/instituce/univerzita-tomase-bati-ve-zline/>

UTB ve Zlíně byla registrována do Databáze rekvalifikací a kurzů dalšího vzdělávání jako vzdělavatel. Databázi vede Ministerstvo práce a sociálních věcí: <https://www.mpsv.cz/web/cz/databaze-rekvalifikace>

Ve spolupráci s Odborem marketingu a komunikace byly zahájeny práce na zařazení programů CŽV do univerzitního on-line systému e-příhláška (<https://prihlaska.utb.cz/>).

Plány na příští rok

Nové programy CŽV s cílem posílit vzdělání v oblasti zelené transformace a udržitelnosti vzniknou během roku 2025. UTB realizuje od dubna 2024 do konce roku 2025 projekt „Podpora zelených dovedností a udržitelnosti na vysokých školách“ v rámci komponenty 7.4 Národního plánu obnovy pro oblast vysokých škol pro roky 2023–2025. Tato iniciativa reaguje na rostoucí potřebu vybavit účastníky trhu práce znalostmi a dovednostmi nezbytnými pro udržitelnější životní styl a pro aktivní účast v podnikatelských a profesních sférách, které se orientují na udržitelný rozvoj. Všechny programy CŽV budou s mikrocertifikátem.

Konkrétně jde o následující:

- Ekologické přístupy k materiálům a technologiím
- Udržitelná energetická řešení v prostředí budov
- Upcycling v praxi designéra
- Udržitelné materiály a technologie
- Environmentální aspekty udržitelného rozvoje

Tyto programy CŽV budou poskytovat účastníkům podporu při osvojování konceptů a praktických dovedností spojených s udržitelným rozvojem. Kladen bude důraz na interdisciplinární přístup a praktické aplikace, které umožní účastníkům porozumět složitosti udržitelného rozvoje a rozvíjet analytické a kritické myšlení. Přepokládané dokončení těchto kurzů je podzim roku 2025.

Závěr

Zpráva se zaměřuje na hodnocení celoživotního vzdělávání na UTB v období od dubna 2023 do června 2024. Zásadním milníkem byla revize vnitřních předpisů a normativních aktů, což vedlo k zavedení nového systému pro realizaci CŽV s důrazem na kvalitu a standardizaci postupů. Byly zavedeny inovace, jako jsou mikrocertifikáty, které přispívají k flexibilitě a dostupnosti vzdělávání.

Institucionální zakotvení CŽV, rozvoj programů CŽV na bázi mikrocertifikátů a úspěšná implementace nových vzdělávacích programů, které odpovídají aktuálním potřebám trhu práce se řadí mezi úspěšné počiny. Zároveň se však ukázalo, že je potřeba dále zlepšit jednotnou propagaci a administrativní podporu CŽV napříč všemi součástmi univerzity. Další oblastí pro zlepšení je zvýšení motivace akademických pracovníků k zapojení do výuky v rámci CŽV.

Do budoucna je klíčové rozšířit nabídku CŽV zejména v oblastech souvisejících se zelenou transformací a udržitelností, což odpovídá aktuálním globálním výzvám. UTB plánuje do roku 2025 vytvořit nové programy zaměřené na ekologické přístupy a udržitelné technologie, které budou rovněž využívat systém mikrocertifikátů. Dále je nutné pokračovat v posilování spolupráce s externími partnery a zaměřit se na inovativní přístupy ve vzdělávání, které budou reflektovat dynamicky se měnící potřeby trhu práce a společnosti.